

การพัฒนาตัวบ่งชี้ประสิทธิผลการบริหาร
ตามบริบทการกระจายอำนาจทางการศึกษา
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา¹
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน*

(THE DEVELOPMENT OF
ADMINISTRATIVE EFFECTIVENESS
INDICATORS IN THE CONTEXT
OF DECENTRALIZATION FOR
SECONDARY SCHOOL UNDER
THE OFFICE OF BASIC
EDUCATION COMMISSION)

กมลวรรณ อันันต์ **
ดร. ภารดี อันเน็ตนาวี ***
ดร. สุขุม มูลเมือง ****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ที่แสดงประสิทธิผลการบริหารตามบริบทการกระจายอำนาจทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

*วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**นิสิตหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

****อาจารย์พิเศษ ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ขั้นพื้นฐานและตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลประสิทธิผลการบริหารตามบริบท การกระจายอำนาจทางการศึกษา กับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน แทนนำการกระจายอำนาจทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 474 คน โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ค่าไค-แสควร์ ค่าดัชนีบวกความกลมกลืน และค่าดัชนีบวกความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว

ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบหลักที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารตามบริบท การกระจายอำนาจทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยม ศึกษาลังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานคือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหาร ทั่วไป ซึ่งทั้ง 4 องค์ประกอบหลักประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย 20 องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ 105 ตัวบ่งชี้ ผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงของโมเดลเชิงโครงสร้างประสิทธิผลการบริหารตามบริบท การกระจายอำนาจทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้ค่าไค-แสควร์ ค่าดัชนีบวกความกลมกลืน และค่าดัชนีบวกความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว ทดสอบสมมติฐาน ในการวิจัย พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมั่นคงถาวรสอดคล้อง สถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ประสิทธิผลการบริหารตามบริบท การกระจายอำนาจทางการศึกษา/โรงเรียน มัธยมศึกษา/ ตัวบ่งชี้

ABSTRACT

The purposes of this research were to develop administrative effectiveness indicators in the context of decentralization for secondary school and to test the validity of the structural model of effectiveness indicators in the context of decentralization for secondary school with the empirical data. A group of 474 administrators from secondary school was selected to participate in this study by a multi-stage sampling technique. The data of the research were collected by rating scale questionnaire and analyzed by percentage, mean, standard deviation, chi - square, goodness of fit – (GFI) and adjusted goodness of fit – (AGFI).

The results of this research revealed that the four main factors consisted of school in terms of academic management, budget management, personnel management and general management. The four factors had to be practiced via 20 variable minor factors and 105 administrative effectiveness indicators. The result of the structural validity test of the model of administrative effectiveness of decentralization for secondary school with the empirical data by using Chi-square, the Goodness of Fit Index and the Adjusted Goodness of Fit Index was found that the model was significantly consistent with empirical data at .01 level.

KEYWORD: ADMINISTRATIONAL EFFECTIVENESS IN THE CONTEXT OF DECENTRALIZATION/ SECONDARY SCHOOL /INDICATOR

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัณฑิตการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เน้นการกระจายอำนาจและมุ่งให้จัดการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลาง มุ่งให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่น ในงาน 4 งาน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ซึ่งการบริหารโรงเรียนตามบริบทการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยตรง ทำให้โรงเรียนเข้มแข็งมีอำนาจและความรับผิดชอบในการบริหารโรงเรียนของตนเองแบบเบ็ดเสร็จ มือส南北ล่องตัวในการตัดสินใจในการบริหารจัดการโรงเรียน เพื่อทำให้การศึกษามีคุณภาพตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งหวังและการปฏิรูปการศึกษาที่ต้องการให้โรงเรียนสร้างผลลัพธ์ที่ดีให้แก่สังคม พัฒนานักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดีทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา (สำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษา, 2549, หน้า จ)

ในภาคปฏิบัติโรงเรียนประสบปัญหาการดำเนินงานการบริหารตามการกระจายอำนาจทางการศึกษาในหลายด้าน อาทิเช่น ไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา การคัดเลือกคณะกรรมการสถานศึกษายังไม่ได้คุณที่มีความรู้ความสามารถและไม่เข้าใจบทบาทการบริหาร ตามการกระจายอำนาจ บุคลากรไม่ให้ความร่วมมือในการบริหารร่วมกับชุมชน ขาดการประชาสัมพันธ์ กับผู้เกี่ยวข้อง ประกอบกับการดำเนินงานตามภารกิจของโรงเรียนด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารบุคคล และบริหารทั่วไป ยังดำเนินการไม่คล่องตัวและไม่มีประสิทธิภาพในการกำหนดนโยบายการบริหาร ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการบริหารจัดการการกระจายอำนาจทางการศึกษา ประกอบกับในการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพสถานศึกษาที่ผ่านมา ไม่สามารถบ่งบอกได้ว่า สถานศึกษามีคุณภาพต่อการบริหารตามบริบทการกระจายอำนาจของสถานศึกษาแต่อย่างไร ซึ่งถ้าสถานศึกษามีแนวทางหรือวิธีปฏิบัติที่ชัดเจน ต่อการเปลี่ยนแปลงด้านคุณภาพ ก็สามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จได้ (เรวิมศักดิ์ วิศาลารณ์ และคณะ, 2541, หน้า 86-87)

ตัวบ่งชี้หรือดัชนีวัดความสำเร็จ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้องค์กรเข้าใจการบริหารงานและการพัฒนาคุณภาพขององค์กรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กร นอกจากนี้ในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญในเรื่องตัวบ่งชี้ และมีความเชื่อว่าการจัดทำตัวบ่งชี้จะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติ เพราะตัวบ่งชี้จะบอกสภาพแวดล้อมเรื่องในงานที่ปฏิบัติ สามารถนำไปวางแผนและนำไปกำหนดนโยบายการบริหารได้ ดังนั้นเพื่อให้เกิดความชัดเจนในด้านนโยบาย แนวทางการปฏิบัติและยืนยันได้ว่าสถานศึกษาที่มีการบริหารจัดการศึกษาตามนโยบายการกระจายอำนาจมีคุณภาพที่เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน ซึ่งต้องมีเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพที่เป็นมาตรฐานกลาง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดทำตัวบ่งชี้ขึ้น เพื่อผลการประเมินที่เป็นรูปธรรมชัดเจน และสามารถนำผลไปพัฒนาต่อในระดับนโยบาย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 15) จากสภาพตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาตัวบ่งชี้ประสิทธิผลการบริหารตามบริบทของการกระจายอำนาจทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของวิจัย

- เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ที่แสดงประสิทธิผลการบริหารตามบริบทการกระจายอำนาจทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลประสิทธิผลการบริหารตามบริบทการกระจายอำนาจทางการศึกษา กับข้อเสนอแนะของโรงเรียนมัธยมศึกษา

คำถามการวิจัย

1. มีตัวแปรอะไรบ้างที่บ่งชี้ประสิทธิผลการบริหารตามบริบทการกระจายอำนาจทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา

2. การทดสอบความสอดคล้องของโมเดลประสิทธิผลการบริหารตามบริบทการกระจายอำนาจทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา กับข้อเสนอแนะอย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อาศัยหลักการแนวคิดของการกระจายอำนาจ ตามกฎหมายที่บังคับใช้ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ในภาระที่แล้วสั่งเคราะห์ ตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบหลัก และอาศัยงานวิจัยและทฤษฎีของ Murphy & Beck (1995, p 23), อุทัย บุญประเสริฐ (2543, หน้า ภูมิ), มีระ รุณเจริญ (2547, หน้า 86-92), และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2550, หน้า 21-25) ในภาระที่สั่งเคราะห์และบูรณาการเป็นตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบอยู่ เช่น กำหนดประสิทธิผลการบริหารตามบริบทการกระจายอำนาจทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ได้อยู่ในองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ และองค์ประกอบอยู่ 20 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบด้านบริหารวิชาการ แบ่งออกเป็นองค์ประกอบอยู่ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีอิสระคล่องตัวด้านบริหารวิชาการ การมีส่วนร่วมด้านบริหารวิชาการ ภาวะผู้นำในการบริหารวิชาการ การเป็นมืออาชีพงานวิชาการ และผลการปฏิบัติงานด้านบริหารวิชาการ 2) องค์ประกอบด้านบริหารงบประมาณ แบ่งออกเป็นองค์ประกอบอยู่ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีอิสระคล่องตัวด้านบริหารงบประมาณ การมีส่วนร่วมด้านบริหารงบประมาณ ภาวะผู้นำในการบริหารงบประมาณ การเป็นมืออาชีพด้านบริหารงบประมาณ ผลการปฏิบัติงานด้านบริหารงบประมาณ 3) องค์ประกอบด้านบริหารบุคคล แบ่งออกเป็นองค์ประกอบอยู่ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีอิสระคล่องตัวด้านบริหารบุคคล การมีส่วนร่วมด้านบริหารบุคคล ภาวะผู้นำในการบริหารบุคคล การเป็นมืออาชีพด้านบริหารบุคคล และผลการปฏิบัติงานด้านบริหารบุคคล 4) องค์ประกอบด้านบริหารทั่วไป แบ่งออกเป็นองค์ประกอบอยู่ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีอิสระคล่องตัวในการบริหารทั่วไป การมีส่วนร่วมในการบริหารทั่วไป ภาวะผู้นำในการบริหารทั่วไป การเป็นมืออาชีพด้านบริหารทั่วไป และผลการปฏิบัติงานด้านบริหารทั่วไป

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการทดสอบสมมติฐาน 4 องค์ประกอบหลัก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา จากภารกิจของโรงเรียนในการกระจายอำนาจใน 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงบประมาณ และด้านบริหารงานทั่วไป โดยผู้วิจัยได้ศึกษา

แนวคิดทฤษฎี และสังเคราะห์อกมาได้องค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อย 20 องค์ประกอบ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนแทนนำการกระจายอำนาจทางการศึกษา ปีการศึกษา 2550 จำนวน 720 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ใน การวิเคราะห์ตัวแปรแฟง ในแบบจำลองสมการโครงสร้างเชิงเส้น มีข้อกำหนดด้วง การประมาณค่าขนาดกลุ่มตัวอย่าง ควรกำหนด กลุ่มตัวอย่างประมาณ 20 หน่วยของจำนวนพารามิเตอร์อิสระ (นงลักษณ์ วิรชชัย, 2542, หน้า 54) ใน การวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปรสังเกตได้รวมกันทั้งสิ้น 20 ตัวแปร การประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ 400 กลุ่มตัวอย่าง และเพื่อความเหมาะสมและความสมบูรณ์ของข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 474 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย คือ ตัวบ่งชี้ประสิทธิผลการบริหารตามบูรณาการกระจายอำนาจทางการศึกษา โดยศึกษาจากตัวแปรองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อย 20 องค์ประกอบ ดังนี้

3.1 องค์ประกอบด้านบริหารวิชาการ ประกอบด้วย การมีอิสระคล่องตัวด้านบริหารวิชาการ การมีส่วนร่วมด้านบริหารวิชาการ ภาวะผู้นำในการบริหารวิชาการ การเป็นมืออาชีพงานวิชาการ ผลการปฏิบัติงานด้านบริหารวิชาการ

3.2 องค์ประกอบด้านบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การมีอิสระคล่องตัวด้านบริหารงบประมาณ การมีส่วนร่วมด้านบริหารงบประมาณ ภาวะผู้นำในการบริหารงบประมาณ การเป็นมืออาชีพด้านบริหารงบประมาณ ผลการปฏิบัติงานด้านบริหารงบประมาณ

3.3 องค์ประกอบด้านบริหารบุคคล ประกอบด้วย การมีอิสระคล่องตัวด้านบริหารบุคคล การมีส่วนร่วมด้านบริหารบุคคล ภาวะผู้นำในการบริหารบุคคล การเป็นมืออาชีพด้านบริหารบุคคล ผลการปฏิบัติงานด้านบริหารบุคคล

3.4 องค์ประกอบด้านบริหารทั่วไป ประกอบด้วย การมีอิสระคล่องตัวบริหารทั่วไป การมีส่วนร่วมด้านบริหารทั่วไป ภาวะผู้นำในการบริหารทั่วไป การเป็นมืออาชีพด้านบริหารทั่วไป ผลการปฏิบัติงานด้านบริหารทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ประสิทธิผล การบริหารตามบูรณาการ กระจายอำนาจทางการศึกษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีลักษณะ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิコレ็ท (Likert Scale)

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและทดลองใช้แบบสอบถาม กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ได้ค่าอำนาจจำแนกรายชี้ระหว่าง .37-.88 ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ขอหนังสือจากบันทึกศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ขอความร่วมมือ และความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียนแกนนำการกระจายอำนาจทางศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์โดยผู้วิจัย จำนวนความสะดวกเกี่ยวกับการส่งเอกสารกลับโดยแบบของและแสตมป์ไปรษัอมกับหนังสือแนและแบบสอบถาม
- การเก็บแบบสอบถามคืน โดยขอความกรุณาให้ผู้บริหารส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 450 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.94

การวิเคราะห์ข้อมูล

- ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามมาเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ประสิทธิผล การบริหารตามบูรบทการกระจายอำนาจทางการศึกษา ซึ่งเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
- ผู้วิจัยศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ลำดับใช้ในการพิจารณาความเหมาะสม ของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวบ่งชี้ วิเคราะห์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยใช้โปรแกรมลำดับรูป
- ผู้วิจัยวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อตรวจสอบ ความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้โปรแกรมสำหรับ ทางสถิติ
- ผู้วิจัยสร้างเกณฑ์ปกติตัวบ่งชี้ประสิทธิผลการบริหารตามบูรบทการกระจายอำนาจทางการศึกษาโดยการแจกแจงปกติ ภายใต้พื้นที่โครงสร้าง

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

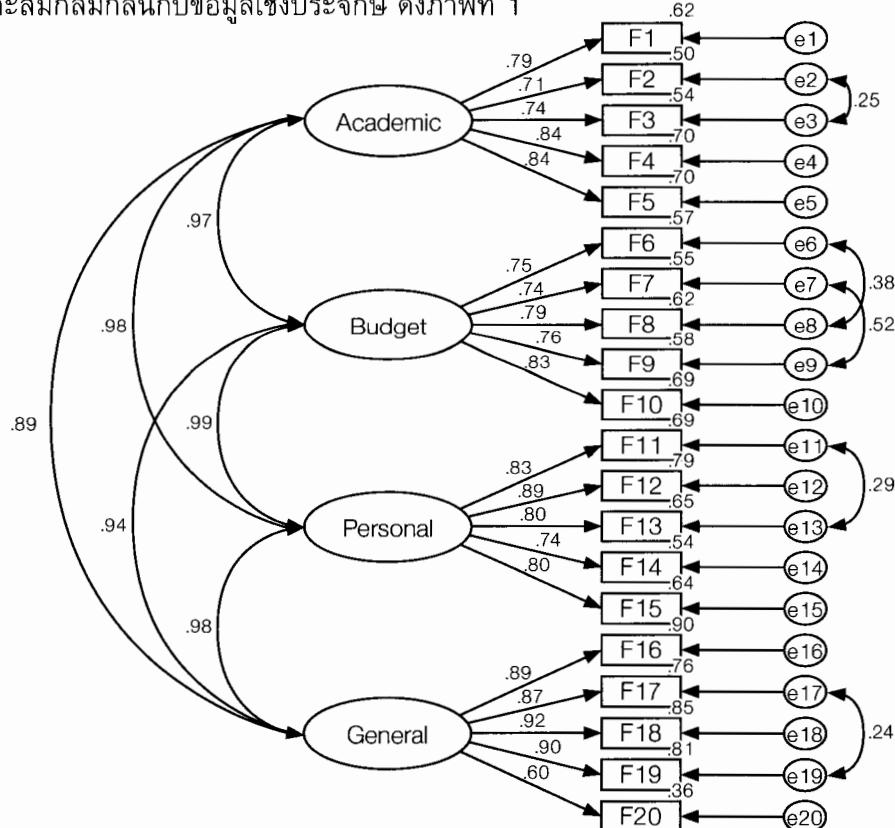
- การพัฒนาตัวบ่งชี้ประสิทธิผลการบริหารตามบูรบทการกระจายอำนาจทางการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบร่วมกับตัวบ่งชี้อยู่ในระดับมาก และมีความตรงในการนำไปปฏิบัติได้ 4 องค์ประกอบหลัก 20 ตัวบ่งชี้หลัก 105 ตัวบ่งชี้อยู่ คือ 1) องค์ประกอบหลักด้านบริหารวิชาการ มี 5 ตัวบ่งชี้หลัก 31 ตัวบ่งชี้อยู่ 2) องค์ประกอบหลักด้านบริหารบประมาณ มี 5 ตัวบ่งชี้หลัก 26 ตัวบ่งชี้อยู่ 3) องค์ประกอบหลักด้านบริหารบุคคล มี 5 ตัวบ่งชี้หลัก 26 ตัวบ่งชี้อยู่ 4) องค์ประกอบหลักด้านบริหารทั่วไป มี 5 ตัวบ่งชี้หลัก 22 ตัวบ่งชี้อยู่
- การตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลประสิทธิผลการบริหารตามบูรบท การกระจายอำนาจทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับของตัวบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบของโมเดลประสิทธิผล การบริหารตามบูรบทการกระจายอำนาจทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา พบร่วม

ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวบ่งชี้แต่ละองค์ประกอบในโมเดลประสิทธิผลการบริหารตามบริบทการกระจายอำนาจทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา อุฐในระดับมากทุกชี้วัด

2.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ในโมเดลประสิทธิผลการบริหารตามบริบทการกระจายอำนาจทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ทั้ง 20 ตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ทุกคู่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยองค์ประกอบด้านบริหารวิชาการมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูง (.55 - .68) องค์ประกอบด้านบริหารงบประมาณมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูง (.57 - .79) องค์ประกอบด้านบริหารบุคคลมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูง (.55 - .68) และองค์ประกอบด้านบริหารทั่วไปมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับสูงมาก (.50 - .84)

2.3 ผลวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อประเมินความเหมาะสมหรือความสอดคล้องกลมกลืน (Assessment of Model Fit) ของข้อมูลเชิงประจักษ์ กับโมเดลประสิทธิผลการบริหารตามบริบทการกระจายอำนาจทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างมีองค์ประกอบที่เหมาะสมสมกอลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังภาพที่ 1

N = 450 Chi Square = 787.488 df = 159 p-value = 0.000

CFI = .929 NFI = .912 RMSEA = .094

ภาพที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของโมเดลตัวบ่งชี้ประสิทธิผลการบริหารตามบริบทการกระจายอำนาจ

3. ผลการสร้างเกณฑ์ปกติ โดยการแจกแจงปกติ (Normal distribution) ของตัวบ่งชี้ประสิทธิผลการบริหารตามบริบทการกระจายอำนาจทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า

3.1 ประสิทธิผลการบริหารในภาพรวม สร้างเกณฑ์ปกติได้ดังนี้ ระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.64 ระดับดี ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.38-3.64 ระดับพอใช้ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.93-3.37 ระดับควรปรับปรุง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.26-2.93 ระดับต้องปรับปรุง ค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 2.26

3.2 องค์ประกอบด้านการบริหารงานวิชาการ สร้างเกณฑ์ปกติได้ดังนี้ ระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยมากกว่า 4.01 ระดับดี ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.74-4.01 ระดับพอใช้ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.25-3.73 ระดับควรปรับปรุง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.55-3.24 ระดับต้องปรับปรุง ค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 2.55

3.3 องค์ประกอบด้านการบริหารงานบประมาณ สร้างเกณฑ์ปกติได้ดังนี้ ระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยมากกว่า 4.17 ระดับดี ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.81-4.17 ระดับพอใช้ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.33-3.80 ระดับควรปรับปรุง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.54-3.32 ระดับต้องปรับปรุง ค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 2.54

3.4 องค์ประกอบด้านการบริหารบุคคล สร้างเกณฑ์ปกติได้ดังนี้ ระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยมากกว่า 5.28 ระดับดี ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.93-5.28 ระดับพอใช้ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.27-4.92 ระดับควรปรับปรุง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.31-4.26 ระดับต้องปรับปรุง ค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 3.31

3.5 องค์ประกอบด้านการบริหารงานทั่วไป สร้างเกณฑ์ปกติได้ดังนี้ ระดับดีมาก ค่าเฉลี่ยมากกว่า 5.14 ระดับดี ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.82-5.14 ระดับพอใช้ ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.15-4.81 ระดับควรปรับปรุง ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.35-4.14 ระดับต้องปรับปรุง ค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 3.35

อภิปรายผล

จากการพัฒนาตัวบ่งชี้ประสิทธิผลการบริหารตามบริบทการกระจายอำนาจทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

1. โมเดลตัวบ่งชี้ประสิทธิผลการบริหารตามบริบทการกระจายอำนาจทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป และเมื่อนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน พบว่า มีความเหมาะสมและสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยน้ำหนักองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ทุกค่า ซึ่งสามารถอภิปรายได้ ดังนี้

1.1 ตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านบริหารวิชาการ ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้หลัก 31 ตัวบ่งชี้อยู่ ได้แก่ การมีอิสระคล่องตัวด้านวิชาการ การมีส่วนร่วมด้านวิชาการ ภาวะผู้นำในการบริหารด้านวิชาการ การเป็นมืออาชีพด้านวิชาการ และผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการ จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวบ่งชี้ด้านการบริหารวิชาการ มีค่าน้ำหนักมากที่สุด เท่ากับ 0.84 คือ 1) การเป็นมืออาชีพ ด้านวิชาการ และ 2) ผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการ จากผลจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า สถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาให้ความสำคัญกับ 2 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้เนื่องจากในการบริหารงานด้านวิชาการซึ่ง ถือเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนด นั้น ผู้บริหารต้องมีความเป็นมืออาชีพ และในการบริหารวิชาการที่เกิดประสิทธิผลนั้น ต้องมีการบริหาร จัดการตนเอง มีอิสระคล่องตัว มีอำนาจการตัดสินใจด้วยตนเอง ตามหลักการกระจายอำนาจ การบริหารจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปให้สถานศึกษา ที่ให้สถานศึกษารับผิดชอบการบริหาร

งานวิชาการโดยตรง เพื่อเพิ่มประสิทธิผลและความเข้มแข็งของสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2549, หน้า 17-19) ที่ระบุถึงผลที่เกิดจากการกระจายอำนาจ และการจัดการศึกษาไว้ว่า ถ้าสถานศึกษามีอิสระในการจัดการศึกษาเพื่อบูรณาการของตนเอง ย่อมจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ มากกว่าสถานศึกษาที่อยู่ภายใต้การบริหารสั่งการจากส่วนกลาง เมื่อสถานศึกษามีอำนาจในการตัดสินใจจะทำให้การพัฒนาการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนมีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบังอร ทรัพย์พันธ์ (2551, หน้า 106) ที่ศึกษาการดำเนินงานเพื่อร่วงรับการกระจายอำนาจของสถานศึกษาประเภทที่ 1 พบว่าปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินงานด้านบริหารวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร นอกจากนี้ตัวชี้วัดด้านผลการปฏิบัติงาน จะบ่งชี้ความมีประสิทธิผลในการบริหารซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของเมอร์ฟ์และเบค (Murphy & Beck, 1995, p 23) ที่ได้ศึกษาว่า การบริหารการกระจายอำนาจทางการศึกษา ประกอบด้วย การเพิ่มอำนาจ ความรู้สึกเป็นเจ้าของ การเป็นมืออาชีพ สุขภาพขององค์การและผลของการปฏิบัติงาน

1.2 ตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้หลัก 26 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่ การมีอิสระคล่องตัวด้านงบประมาณ การมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ ภาวะผู้นำในการบริหารด้านงบประมาณ การเป็นมืออาชีพด้านงบประมาณ และผลการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวบ่งชี้ด้านการบริหารงบประมาณ มีค่าน้ำหนักมากที่สุด เท่ากับ 0.83 คือ 1) การมีอิสระคล่องตัวด้านงบประมาณ และ 2) ภาวะผู้นำในการบริหารด้านงบประมาณ ซึ่งในการบริหารงานด้านงบประมาณให้สถานศึกษามีอิสระในการจัดการทรัพย์สิน และหารายได้เพิ่มมากขึ้น มุ่งเน้นให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการระดมทรัพยากรและการลงทุนจากแหล่งต่างๆ ดังนั้น งานงบประมาณต้องมีความเป็นอิสระคล่องตัวซึ่งเป็นไปตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ควบคู่กับระบบการตรวจสอบเพื่อความโปร่งใสและความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ภายใต้การบริหารจัดการทรัพยากรที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่ง สอดคล้องกับหลักการและแนวคิดของ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 52-53) ที่กำหนดหลักการด้านบริหารงบประมาณไว้ว่า 1) มุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการจัดการงบประมาณโดยให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีความอิสระในการตัดสินใจ มีความคล่องตัว ควบคู่กับความโปร่งใสและความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้ 2) ยึดหลักการกระจายอำนาจของการบริหารจัดการงบประมาณโดยจัดสรรงบประมาณให้เป็นวงเงินรวมแก่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา 3) มุ่งส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณการเงินและทรัพย์สินจากทุกส่วนของสังคม มาใช้เพื่อการจัดและพัฒนาการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของเดวิด (David, 1989, p 1) กล่าวถึงการบริหารโรงเรียนแบบการกระจายอำนาจว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ความเป็นอิสระ(Autonomy) และการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม (Participatory Decision Making) เป็นการเพิ่มความอิสระของโรงเรียนในการควบคุมงบประมาณ และการปลดเปลื้องจากกฎระเบียบที่เป็นข้อจำกัด และเป็นการแบ่งอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจให้กับครูและบุคลากรอื่นๆ มากขึ้น

1.3 ตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านบริหารบุคคล ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้หลัก 26 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่ การมีอิสระคล่องตัวด้านบุคคล การมีส่วนร่วมด้านบุคคล ภาวะผู้นำในการบริหารด้านบุคคล การเป็นมืออาชีพด้านบุคคล และผลการปฏิบัติงานด้านบุคคล จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงยืนยันของตัวบ่งชี้ด้านการบริหารบุคคล มีค่าน้ำหนักมากที่สุด เท่ากับ 0.89 คือ การมีส่วนร่วม ด้านบุคคล ผลจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่าในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญ ทุกรอบวนการตั้งแต่การแต่งตั้ง การพัฒนา การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพ การสร้างวัฒนธรรม ใจ เพื่อให้มีผลต่อการปฏิบัติงานตามที่คาดหวัง มีแผนการพัฒนาบุคลากรที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของ ทุกภาคส่วน พัฒนาบุคคลอย่างทั่วถึงตรงตามความต้องการ ปลูกฝังอุดมการณ์ความเป็นเจ้าของ เพื่อให้เกิดผลสำเร็จทั่งทางอย่างมีอาชีพ ดังนั้น ในสถานศึกษาองค์ประกอบที่สำคัญ คือ บุคคล ซึ่งต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพ ที่จะทำให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยเน้นให้ผู้เกี่ยวข้องและ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ตัดสินใจ และร่วมจัดการศึกษา จะทำให้บุคคลที่มี ส่วนร่วมเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ และรับผิดชอบในการจัดการศึกษาได้มากขึ้น และการบริหาร แบบมีส่วนร่วมจะก่อให้เกิดผลผลิตเพิ่มขึ้น ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในงานมากขึ้น ดังนั้น เพื่อให้การบริหารการกระจายอำนาจทางการศึกษาไปใช้ในสถานศึกษาอย่างประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารจะต้องตระหนักร่วมดำเนินการ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 13-20) 1) พัฒนาบุคลากรที่มีงานในสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ รู้ทัศนคติที่ดีต่อการ กระจายอำนาจ 2) ต้องกระจายอำนาจจากการตัดสินใจ ให้คณาจารย์สถานศึกษามีส่วนร่วม อย่างแท้จริง 3) ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการโดยองค์คณะบุคคล และการมีส่วนร่วมของ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครือข่ายทางการศึกษา และสอดคล้องกับตัวบ่งชี้การบริหาร และการจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 1-3) ที่ว่า การให้คณาจารย์สถานศึกษาร่วมพัฒนาสถานศึกษา ตามบทบาทที่กำหนด โดยองค์คณะบุคคลมีความรู้ ความสามารถสอดคล้องกับภารกิจ มีส่วนร่วม ในการคิด วางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผิดชอบ กำกับติดตามให้การสนับสนุน จะส่งเสริมให้ สถานศึกษาประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมในการทำงาน คือ การกระจายอำนาจ ทำให้เกิดความพึงพอใจอันนำไปสู่การเป็นมืออาชีพของคณาจารย์ (Harrison, Killion & Mitchell, 1989, p 55) นักวิชาการมีความเห็นว่าการเพิ่มอำนาจ (Empowerment) และ การสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Ownership) ในงานทำให้เกิดแรงจูงใจแก่คณาจารย์สถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ครู ชุมชนผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชน ร่วมกันตัดสินใจสร้างข้อตกลง ในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อทำให้เกิดผลที่พึงพอใจ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของ สถานศึกษา

1.4 ตัวบ่งชี้องค์ประกอบด้านบริหารทั่วไป ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้หลัก 22 ตัวบ่งชี้ย่อย ได้แก่ การมีอิสระคล่องตัวด้านบริหารทั่วไป การมีส่วนร่วมด้านบริหารทั่วไป ภาวะผู้นำในการบริหาร ด้านบริหารทั่วไป การเป็นมืออาชีพด้านบริหารทั่วไป ผลการปฏิบัติงานด้านบริหารทั่วไป จากผล การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของ ตัวบ่งชี้ด้านการบริหารทั่วไป มีค่าน้ำหนักมากที่สุด เท่ากับ 0.92 คือ ภาวะผู้นำในการบริหารด้านบริหารทั่วไป ซึ่งผลจากการวิจัยแสดงให้เห็นว่าในการบริหาร

งานด้านบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการระบบบริหารองค์กร โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุน อำนวยความสะดวกตามหลักการบริหารที่มุ่งผลลัพธ์ของงาน เน้นการมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิผล ความสำเร็จของการบริหารทั่วไปในสถานศึกษาเกิดขึ้นได้ ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำชี้สอดคล้องกับงานวิจัย บังอร ทรัพย์พันธ์ (2551, หน้า 106) ที่ศึกษาการดำเนินงานเพื่อรับการกระจายอำนาจของสถานศึกษา ประเภทที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินงานด้านบริหารงานทั่วไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ที่มีความสัมพันธ์มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสวัสดิ์ ศิริศาตนันท์ (2551, หน้า 192-193) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบาย การกระจายอำนาจไปปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้นำของสถานศึกษามีอิทธิพล ต่อภาพรวมของกระบวนการบริหารสถานศึกษา ซึ่งทุกตัวแปรดังกล่าวร่วมกันส่งผลต่อความสำเร็จ ในการนำนโยบายการกระจายอำนาจไปปฏิบัติ

2. การสร้างเกณฑ์ปกติประสิทธิผลการบริหารตามบริบทการกระจายอำนาจทางการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในการประเมิน 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารทั่วไป ซึ่งในการสร้างเกณฑ์ปกติ ใช้วิธีการแจกแจงแบบโคง์ปกติ สอดคล้องกับหลักการของ ล้วน สายยศ และวงศ์นา สายยศ (2540, หน้า 139-140) ที่กล่าวว่า การจัดทำคะแนนมาตรฐาน จะทำให้วัสดุในเชิงเบรียบเทียบ จะทำให้แบบทดสอบมาตรฐานถือว่าเป็นแบบทดสอบที่ดี ซึ่งมักนิยมสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) ภายใต้พื้นที่โคง์ปกติ โดยนำไปใช้ในการตัดเกรด สอดคล้องกับในการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษารอบสาม (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, ออนไลน์) มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดเลือกมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพ โดยวิเคราะห์การกระจายของคะแนนรายตัวบ่งชี้แบบโคง์ปกติ ซึ่งหากตัวบ่งชี้ ไม่มีการกระจายในลักษณะของโคง์ปกติ เชื่อได้ว่าเป็นตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรกำหนดนโยบายและผู้รับผิดชอบการดำเนินงานในระดับสำนักงาน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ตลอดจนหลักการแนวคิดการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารตามบริบทการกระจายอำนาจของโรงเรียน และขยายผลไปในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาต่อไป

1.2 กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรนำสาระ และตัวบ่งชี้ไปกำหนดเป็นนโยบายการบริหารจัดการคุณภาพของโรงเรียนในลังกัด

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 นำหน้าที่ของตัวบ่งชี้ที่พัฒนาได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบไปศึกษาเพิ่มเติม เพื่อปรับตัวบ่งชี้ให้มีความเหมาะสมสมกับองค์ประกอบแต่ละด้าน ตามบริบทความแตกต่างของแต่ละโรงเรียน

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารตามบริบทการกระจายอำนาจทางศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาให้เกิดผลสำเร็จในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

2.3 ควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรนำตัวบ่งชี้ที่ได้ไปทดลองใช้ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ประเมณศึกษาหรือโรงเรียนเอกชน ซึ่งผลการทดลองใช้จะบ่งบอกถึงคุณภาพของตัวบ่งชี้และคุณสมบัติที่ดีของตัวบ่งชี้

3.2 ควรมีการจัดทำตัวบ่งชี้ที่เป็นมาตรฐานโดยแยกตามขนาดโรงเรียน เพื่อจะได้ตัวบ่งชี้ที่เหมาะสมกับบริบทมากขึ้น

3.3 ควรนำตัวบ่งชี้ที่ได้ไปทดลองใช้เพื่อการจัดทำคู่มือการใช้เกณฑ์ปกติ

บรรณานุกรม

ธีระ รุญเจริญ. (2547). สภาพปัจจุบันและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษา.

นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). โมเดลลิสเรล สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาชีววิทยา การศึกษา.

นิภา พงศ์วิรัตน์. (2547). การเปรียบเทียบสมรรถนะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์.

บังอร ทรัพย์พันธ์. (2551). การศึกษาการดำเนินงานเพื่อรับการกระจายอำนาจของสถานศึกษา ประเภทที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์.

พรสวัสดิ์ ศิรศาสตร์นันท์. (2551). ปัจจัยเชิงพหุระดับที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการกระจายอำนาจไปปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยบูรพา.

ล้าน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). สถิติวิทยาทางการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุวิริยาสาสน์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษา . (2549). รายงานการประเมินการปฏิรูปการเรียนรู้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สกศ.

สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552) . มาตรฐานการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- เสริมศักดิ์ วิศาลภรณ์ และคณะ. (2541). การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา.
กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2543). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการบริหารการศึกษาของ
สถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภากาดพร้าว.
- David, Peterson. (1992). *School-Based Management and Student Performance*.
Emergency Librarian. 19, 4 (March-April 1992) : 34-36.
- Fornell, C., & Larcker, D. F. (1981). "Evaluating Structural Models With Unobservable
Variables and Measurement Error," *Journal of Marketing Research*, Vol. 18, pp. 39-50.
- Harrison, C. R., Killion, J.P. & Mitchell, J.E. (1989, May). "Site-based management : The
realities of implementation," *Educational Leadership*. 46(8) : 55-58.
- Murphy, J., & Beck, L. G. (1997). *School-Based Management as School Reform: Taking
Stock*. California : Corwin Press, Inc.

